

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Polismyndigheten, region Väst

1. SAMMANFATTNING

Polismyndigheten har såväl beslutat om som verkställt inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation avseende ett annat mobiltelefonnummer än det avsedda. Vidare har nämnden underrättats om beslutet, samt ytterligare ett beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation, en och en halv månad för sent.

Nämnden konstaterar att Polismyndighetens handläggning av inhämtningsärendena inte har präglats av sådan omsorg och noggrannhet som varit påkallad. Polismyndigheten förtjänar kritik för detta men omständigheterna är sådana att det enligt nämnden inte finns anledning till ytterligare åtgärder.

2. BAKGRUND M.M.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat två beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Polismyndigheten (region Väst) den 2 respektive den 5 augusti 2016. Besluten fattades med tillämpning av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen).

Nämnden underrättades om besluten den 18 oktober 2016. Till underrättelserna var fogat två tjänsteanteckningar daterade den 4 augusti respektive den 14 oktober 2016. Av tjänsteanteckningarna framgår i huvudsak följande.

Av misstag angavs ett felaktigt telefonnummer i beslutet den 2 augusti 2016. I beslutet hade de två sista siffrorna i telefonnumret kastats om. Misstaget uppdagades först efter det att beställningen hade skickats till teleoperatören. Det visade sig senare att telefonnumret som angavs i beslutet saknade abonnent. Den lista som teleoperatören tillhandahöll var således

tom. Den tomma listan makulerades och ett nytt beslut med angivande av korrekt teleadress fattades den 5 augusti 2016.

Ett beslut om inhämtning bör handläggas inom ett särskilt inhämtningsärende som avslutas när inhämtningen har skett.¹ Nämnden ska underrättas om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades (6 §). Nämnden har tidigare uttalat att ett ärende om inhämtning får anses avslutat senast när begärda uppgifter kommer den beslutande myndigheten till handa.²

3. UTREDNINGEN

Nämnden har tagit del av handlingarna i inhämtningsärendena. Polismyndigheten har därefter anmodats att yttra sig över bland annat när de begärda uppgifterna kom Polismyndigheten till handa och anledningen till att nämnden underrättats om besluten först den 18 oktober 2016.

Polismyndigheten har i ett remissvar anfört i huvudsak följande.

I beslutet den 2 augusti angavs av misstag ett annat mobiltelefonnummer än det avsedda. Felet berodde på den mänskliga faktorn. De begärda uppgifterna, i form av en tom lista, kom Polismyndigheten tillhanda den 3 augusti 2016. Uppgifterna avseende beslutet den 5 augusti 2016 kom Polismyndigheten tillhanda den 5 augusti 2016. Handläggaren i det aktuella ärendet hade vid tidpunkten för inhämtningarna inte arbetat med denna typ av beslut tidigare och var inte bekant med rutinerna kring regelverket. Besluten fattades därtill i semestertid av en beslutsfattare som var tillförordnad chef för underrättelseenheten i region Väst.

Omständigheterna kring handläggaren och beslutsfattaren i förening ledde till att ärendet inte registrerades i underrättelseenhetens liggare. Detta fick i sin tur till följd att ärendena inte uppmärksammades vid den efterföljande rutinmässiga genomgången som alltid sker av pågående och avslutade ärenden enligt inhämtningslagen. Först i oktober, drygt en månad för sent, uppmärksammades ärendena varpå nämnden omedelbart underrättades.

Underrättelseenheten i region Väst har rutiner för hur hanteringen av beslut enligt inhämtningslagen ska hanteras. Dessa rutiner har tidigare varit regionalt utformade. Efter Polismyndighetens införande av nationella riktlinjer för inhämtningslagen har underrättelseenheten i region Väst vidtagit ytterligare åtgärder för att säkerställa regelverkets efterlevnad. Underrättelseenheten i region Väst har brustit i rutinerna i förevarande fall. Rutinerna har som framgått skärpts för att det inträffade inte ska upprepas.

¹ Prop. 2011/12:55 sid. 124.

² Se bl.a. nämndens uttalande den 13 februari 2014 ”Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i underrättelseverksamhet vid fyra polismyndigheter” (dnr 162-2013).

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Polismyndigheten har såväl beslutat om som verkställt inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation avseende ett annat mobiltelefonnummer än det avsedda. Felet synes ha berott på att erforderlig omsorg och noggrannhet inte iakttagits vid utformningen av beslutet. Av utredningen framgår att det i beslutet angivna mobiltelefonnumret saknade abonnent. Eftersom felet sålunda inte har medfört skada för någon enskild anser nämnden att det inte finns anledning till ytterligare åtgärder.

Nämnden har vidare underrättats om inhämtningsbesluten först två och en halv månad efter det att begärda uppgifter kommit Polismyndigheten till handa, vilket är en och en halv månad efter den i 6 § inhämtningslagen föreskrivna tidsfristen. Dröjsmålen har enligt Polismyndigheten berott på att de befattningshavare som hanterat inhämtningsärendena saknat kunskap om gällande rutiner. Med hänsyn till de åtgärder som Polismyndigheten redan vidtagit för att det inträffade inte ska upprepas saknas även i denna del anledning till ytterligare åtgärder från nämndens sida.

Nämnden har i övrigt inte någonting att anmärka mot Polismyndighetens handläggning av ärendena.

5. BESLUT

Med den kritik som ligger i det sagda avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Sigurd Heuman

I avgörandet har deltagit: Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Christina Linderholm, Ewa Samuelsson, Mats Sander och Jonas Åkerlund (enhälligt).

Föredragande: Carl von Feilitzen

Sändlista:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd (dnr A874.421/2016)